

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่

ที่ นม ๗๒๔๐๕/

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานการดำเนินโครงการจัดทำข้อมูลทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่

เรียน เรียนนายองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่

ตามที่ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่ ได้ดำเนินการ
จัดเก็บ/สำรวจ/สอบถาม ข้อมูลทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ฐานข้อมูล
แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่ เพื่อใช้เป็นแหล่งในการศึกษา
ค้นคว้าด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง และเผยแพร่มรดก
ด้านศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติด้วย

บัดนี้ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่ จึงได้
ดำเนินการสำรวจข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว พร้อมจัดทำข้อมูลฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น และดำเนินการบันทึกในระบบ
info เรียบร้อย จึงขอขอรายมุลดังกล่าวให้ผู้บริหารทราบพร้อมกับประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์องค์การบริหารส่วน
ตำบลวังหมี่ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(นางสาวภารดี แก้วศรี)
ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

ความเห็นผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ลงชื่อ

(นายณัฐกร กุยกั้ว)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

.....
.....

ลงชื่อ

(นายณัฐกฤต กุญแก้ว)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

.....
.....

ลงชื่อ

(นายณัฐกฤต กุญแก้ว)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี รักษาราชการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
2. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้น ๆ ต่อไป

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยเป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมี ผู้ให้คำกัตความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

สามารถ จันทรสุรีย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้างทั้งลึกที่ชาวบ้าน สามารถคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิต ในท้องถิ่นอย่างสมสมัยกรม

วิชากร (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า คือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตรรกะมาเป็นองค์ความรู้ ที่ประกอบกัน ขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชา ต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การ แก้ปัญหาการจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

รัตนะ บัวสนธ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการที่คนที่มีต่อ ตนเองต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอด สั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่ เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงถึงในพิสิฐ นาครำไพ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ ขึ้นว่าการจะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นท่าอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจ ถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่ง ทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ ความรู้ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียกสรร เรียนรู้ ปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับ สภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับยุคสมัย

ฐานข้อมูลทะเบียนศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
 ประชาชนชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลวังหมี่

๒. ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ลำดับ ที่	รายชื่อศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประเภท		พื้นที่
		ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	ประเพณี ชาวบ้าน/ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	
๑.	กลุ่มทอเสื่อ		✓	หมู่ ๑๔ บ้านอุบลพัฒนา
๒.	กลุ่มทำดอกไม้จันทร์		✓	หมู่ ๑๙ บ้านวังศิลา
๓.	กลุ่มทำไม้กวาดดอกหญ้า		✓	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลวัง หมี่
๔.	กลุ่มทำพรมเช็ดเท้า		✓	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลวัง หมี่
๕.	กลุ่มจักกรสาน		✓	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลวัง หมี่

ฐานข้อมูลทะเบียนศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
 ประชาชนชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลวังหมี่

๓. ด้านการแพทย์แผนไทย

ลำดับ ที่	รายชื่อศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประเภท		พื้นที่
		ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	ประชาชน ชาวบ้าน/ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	
๑.	สวนสมุนไพรภูมิปัญญาชาวบ้าน		✓	นายสำเนา จันทวาส หมู่ ๒ บ้านท่าวังไทร
๒.	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพร ชีววิถี		✓	นายวิเชียร สุวรรณพันธ์ หมู่ ๑๖ บ้านคลองปลาแก้ง
๓.	สมุนไพรแก้มีอ แขน้เท้า		✓	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลวังหมี่
๔.	นวดด้วยน้ำมันจากสมุนไพร		✓	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลวังหมี่

ฐานข้อมูลทะเบียนศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
 ประชาชนชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลวังหมี่

๔. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ ที่	รายชื่อศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประเภท		พื้นที่
		ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	ประชาชน ชาวบ้าน/ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	
๑.	หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	√		หมู่ ๑๒ บ้านสันกำแพง
๒.	ศูนย์การเรียนรู้หมวดบำรุงทาง หลวงชนบทวังน้ำเขียว	√		หมู่ ๑๒ บ้านสันกำแพง
๓.	ศูนย์การเรียนรู้อ่างเก็บน้ำบ้านสัน กำแพง	√		หมู่ ๑๒ บ้านสันกำแพง
๔.	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชน กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	√		ตำบลวังหมี่
๕	น้ำตกผาแก้ว			หมู่ ๔ บ้านยุบอีปูน

ฐานข้อมูลทะเบียนศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
 ประชาชนชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลวังหมี่

๕. ด้านศิลปกรรม

ลำดับ ที่	รายชื่อศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประเภท		พื้นที่
		ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	ประเพณี ชาวบ้าน/ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	
๑.	ประเพณีงานบวช	✓		
๒.	ปฏิบัติธรรม สวดมนต์เย็น	✓		
๓.	ประเพณีทำบุญกลางบ้าน (ศาลตาปู่)	✓		
๔.	ประเพณีงานมงคลสมรส	✓		
๕.	ประเพณีลอยกระทง	✓		
๖.	ประเพณีบายศรีสู่ขวัญ	✓		
๗.	ประเพณีตักบาตรเช้า	✓		
๘.	สร้างน้ำพระ	✓		

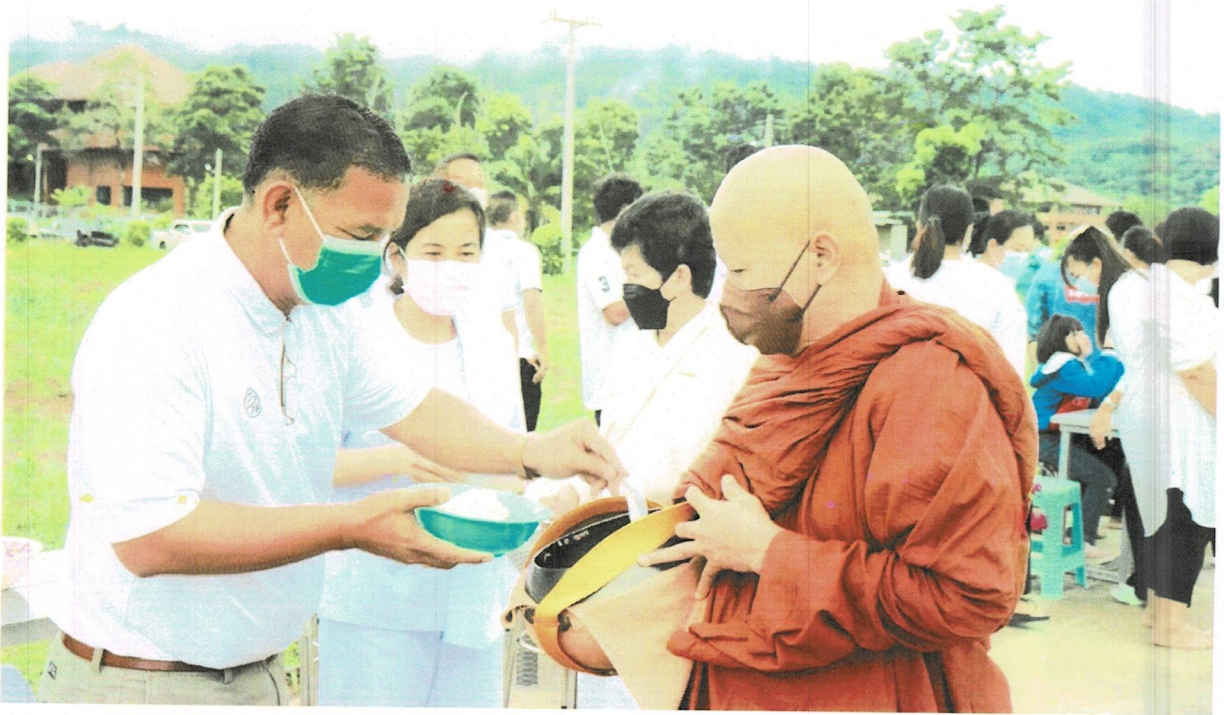

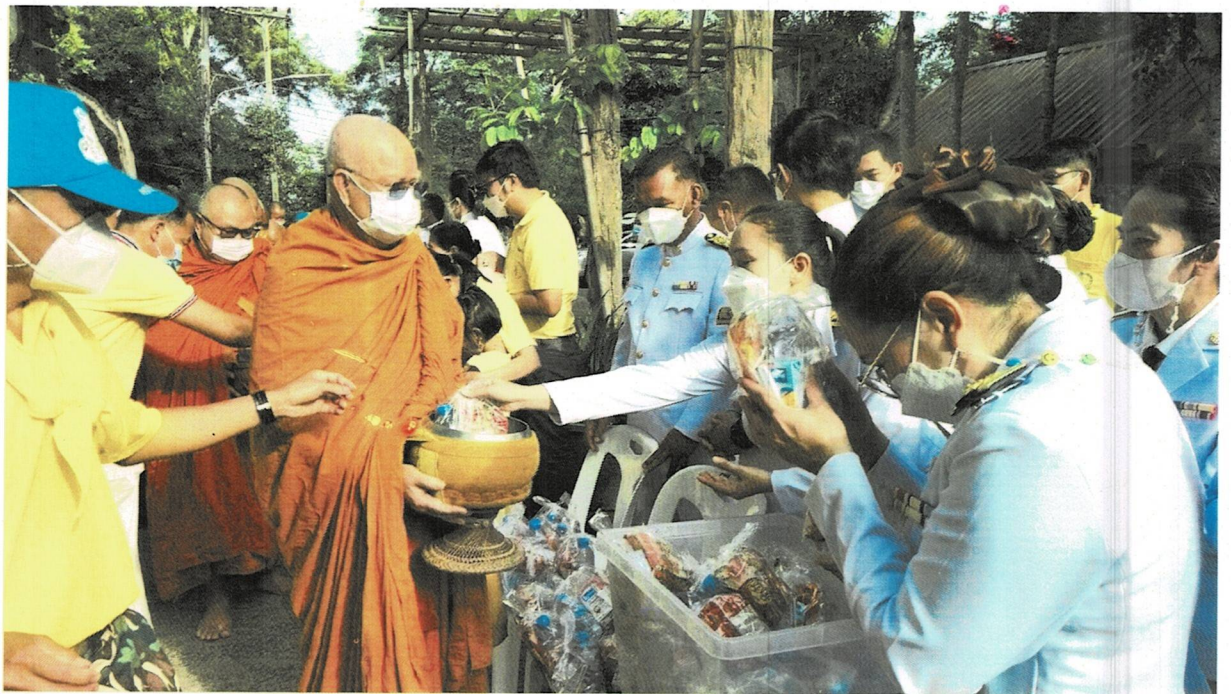

ฐานข้อมูลทะเบียนศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
 ประชาชนชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลวังหมี่

๖. ด้านอื่น ๆ สาขาจัดการ

ลำดับ ที่	รายชื่อศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประเภท		พื้นที่
		ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	ประชาชน ชาวบ้าน/ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	
๑.	ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน		√	โรงเรียนวังหมี่พิทยาคม

